

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Krystyna Smaga (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2015 r. w Lublinie
sprawy W. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o wysokość emerytury
na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach
z dnia 11 marca 2015 r. sygn. akt IV U 847/14

oddala apelację.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Krystyna Smaga

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 czerwca 2014 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił W. Z. prawa do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r, poz. 1440), ponieważ ubezpieczony miał przyznane prawo do emerytury decyzją z dnia 29 sierpnia 2008 r i z dnia 26 lipca 2011 r i w związku z tym nie spełnił warunków do obliczenia emerytury według nowych zasad.

W odwołaniu od decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany poprzez ustalenie wysokości emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach. Ubezpieczony powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, który dokonało wykładni art. 55 ustawy emerytalnej, z której to wykładni wynika, iż osoby, które

kontynuowały zatrudnienie po osiągnięciu wieku emerytalnego 65 lat (mężczyźni) i miały wcześniej przyznane prawo do emerytury mogą skutecznie domagać się obliczenia jej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 11 marca 2015 r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawcy prawo do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd ustalił, że wnioskodawca jest uprawniony do emerytury od 30 listopada 2007 r. Następnie na mocy decyzji z dnia 26 lipca 2011 r. nabył od 1 lipca 2011 r. prawo do emerytury, której wysokość została ustalona na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczony po przyznaniu prawa do emerytury w związku z ukończeniem 65. roku życia kontynuował zatrudnienie. W dniu 6 czerwca 2014 r. wystąpił z wnioskiem o obliczenie emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach. ZUS uznał, że nie przysługuje ubezpieczonemu prawo do tak obliczonej emerytury i wydał zaskarżoną decyzję.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie jest zasadne. Sąd powołał się na orzeczenia Sądu Najwyższego, w tym na wyrok z dnia 19 marca 2014 r., I UK 345/13, które dokonują wykładni art. 55 ustawy o emeryturach i rentach. Wynika z nich, iż ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po 31 grudnia 2008 r. może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej na podstawie art. 53 ustawy. Sąd Okręgowy podzielił tę wykładnię i uznał, że okoliczności faktyczne sprawy wskazują, iż ubezpieczony spełnia warunki do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26. W związku z tym, Sąd przyznał mu prawo do obliczenia wysokości świadczenia w oparciu o powołany wyżej przepis.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), poprzez błędną wykładnię tego przepisu i przyznanie ubezpieczonemu - mającemu już ustalone prawo do emerytury na podstawie art. 27, wyliczonej zgodnie z art. 53 ustawy - prawa do obliczenia emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Skarżący, powołując się na art. 55 ustawy o emeryturach i rentach, stwierdził, że we wniosku z 21 lipca 2011 r. ubezpieczony nie domagał się wyliczenia emerytury w myśl nowych zasad. ZUS decyzją z dnia 26 lipca 2011 r. przyznał ubezpieczonemu na podstawie art. 27 - od 1 lipca 2011 r. - prawo do emerytury. Wysokość świadczenia została wyliczona zgodnie z art. 53 powołanej ustawy. Po przyznaniu emerytury ubezpieczony kontynuował ubezpieczenie. Dnia 6 czerwca 2014 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury i obliczenie jej wysokości według nowych zasad.

W ocenie apelującego, skoro ubezpieczony był już uprawniony do emerytury przyznanej na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej i wyliczonej stosownie do treści art. 53 tej ustawy, to kolejne jego wnioski o przeliczenie emerytury mogą być potraktowane jako wnioski o ponowne ustalenie wysokości emerytury według starych zasad. Nie ma podstaw do ustalenia wysokości świadczenia zgodnie z art. 55, bowiem przepis ten stosuje się do ubezpieczonych, którzy spełniają warunki do emerytury, a nie mają jeszcze przyznanego prawa do świadczenia na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej.

Skarżący powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13 (OSNP 2013/21-22/257), gdzie stwierdzono, że jeżeli nie może być kwestionowana możliwość kilkakrotnego przechodzenia na emeryturę, a w treści art. 55 ustawy brak zastrzeżenia, że wniosek o przejście na emeryturę w powszechnym wieku przez osoby objęte art. 27 ma być pierwszym wnioskiem o emeryturę (o nabycie statusu emeryta), przepis ten (art. 55) należy rozumieć jako przyznający prawo do złożenia wniosku o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, jeżeli

ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu wieku 60/65 lat, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r niezależnie od faktu przejścia przez te osoby na emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku emerytalnym. Również w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r, II UK 424/12, Sąd Najwyższy stwierdził, że ubezpieczony urodzony przed 1 stycznia 1949 r, który osiągnął wiek emerytalny, kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę dopiero po dniu 31 grudnia 2008 r, może złożyć wniosek o wyliczenie tego świadczenia niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę wcześniejszą. W wyroku z dnia 19 marca 2014 r, I UK 345/13 Sąd Najwyższy stwierdził, że ubezpieczony urodzony przed 31 grudnia 1948 r, który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r, ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 27 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach, także i niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub emeryturę wcześniejszą.

W ocenie apelującego, z wykładni art. 55 ustawy emerytalnej (jak również z powyższych orzeczeń Sądu Najwyższego) wynika, że przepis ten stosuje się wyłącznie do ubezpieczonych, którzy spełniając przesłanki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, nie mają jeszcze przyznanego prawa do tego świadczenia.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniosł o jej oddalenie.

Ubezpieczony wskazał, że apelacja ZUS powtarza jedynie dokładnie treść odpowiedzi ZUS na wniosek z 8 sierpnia 2014 r, znanej Sądowi Okręgowemu i przez niego rozważonej. Zgodnie z jej treścią, przyznanie wnioskodawcy kiedykolwiek jakiegokolwiek emerytury wyłącza automatycznie i na zawsze stosowanie wobec niego art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej.

Teza ta, wbrew twierdzeniom apelującego, nie znajduje potwierdzenia ani w treści art. 55 ustawy emerytalnej, ani w treści orzeczenia Sądu Najwyższego, I UK 345/13 i II UZP 4/13. W szczególności nie zawiera takiego postanowienia art. 55 ustawy emerytalnej, a dopiero zamieszczenie takiego postanowienia w treści ustawy mogłoby pozbawić ubezpieczonego jego prawa do zmiany podstawy wyliczenia emerytury i to dopiero od daty wejścia w życie zmian przepisu. Wynika to zresztą z treści apelacji, w której podaje się, że na emeryturę można przechodzić kilka razy - bez wskazania, jak to jest emerytura.

Zasadę tę przyjął w zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy, nie chce się z nią natomiast pogodzić ZUS, który zresztą, jak wynika z przeglądu orzecznictwa Sądu Najwyższego, szukał już kilku wątpliwych zestawów argumentacji, aby pozbawić ubezpieczonych emerytów płacących regularnie składki - ich uprawnień.

Zdaniem wnioskodawcy apelacja nie wnosi nic nowego ani istotnego do sprawy i stanowi w istocie próbę dalszego odwlekania postępowania sądowego, dlatego zasługuje na oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń społecznych jest niezasadna i dlatego podlega oddaleniu.

Przesłanki do wyliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonemu, który ukończył wiek emerytalny i spełnił warunki do nabycia świadczenia według starych przepisów oraz kontynuował zatrudnienie wynikają w sposób oczywisty z art. 55 tej ustawy.

Przepis ten stanowi, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r, może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Kryteria nowego wyliczenia emerytury są jasno sprecyzowane, i spełnienie tylko tych wymienionych w przepisie warunków powoduje możliwość stosownego wyliczenia emerytury. Wszystkie spełniane zostały przez wnioskodawcę.

Mianowicie ubezpieczony W. Z. (urodzony (...)) ukończył wiek emerytalny, to jest 65 lat, (...), spełnił przesłanki do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach (o czym świadczy fakt, że prawo do takiej emerytury uzyskał), kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe, zaś o emeryturę wystąpił 25 lipca 2011 r, czyli po dniu 31 grudnia 2008 r. Nadto emerytura ubezpieczonego wyliczona zgodnie z art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach jest wyższa od dotychczas pobieranej obliczonej zgodnie z art. 53, co nie jest przez ZUS kwestionowane (pismo procesowe z dnia 14 lipca 2015 r, k. 44-45 akt sprawy).

Nie można rozszerzać katalogu przesłanek przeliczenia emerytury i wymagać spełnienia innych niewymienionych w cytowanym przepisie art. 55. Nie wynika z tego przepisu, wbrew twierdzeniom apelującego, że dotyczy on tylko ubezpieczonych, którzy spełniając przesłanki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, ale nie mają jeszcze ustalonego prawa do tego świadczenia decyzją organu rentowego.

Wykładnia przepisu jest oczywista, potwierdzona jednolitym już orzecnictwem sądów, w tym Sądu Najwyższego, który wyjaśnił treść omawianego przepisu prawa w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r, II UZP 4/13 (OSNP 2013/21-22/257), na którą powołuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych w apelacji.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu pierwszej instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski oraz ocenę prawną. Nie zachodzi w tej sytuacji potrzeba szczegółowego ich powtarzania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r, II UKN 61/97, OSNAP 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1999 r, I PKN 21/98, OSNAP 2000/4/143, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 r, IV CKN 1244/00 Lex nr 55521).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.